herpy

ŻABY

Magnificent Tree Frog

Ranoidea splendida

Ranoidea splendida to duża, masywna rzekotka o długości 10-11 cm, pochodząca z regionu Kimberley w północno-zachodniej Australii. Jest zielona, spód nóg i stóp ma jaskrawożółty, a na grzbiecie często drobne jasne plamki. U starszych osobników nad głową wykształcają się ogromne wały gruczołowe. Prowadzi nocny tryb życia, jest spokojna i odporna w niewoli, ale łatwo się otłuszcza.

Rodzina: Pelodryadidae Dawna nazwa: *Litoria splendida; Pelodryas splendida* **Słabe toksyny skórne**

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**10-11 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**7-20 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Sawanna i tereny skaliste**
Toksyny skórne	**Słabe** Umyj ręce po kontakcie i trzymaj palce z dala od oczu i ust
Trudność	**Początkujący**

HODOWLA

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**24-28 °C**
Miejsce wygrzewania	**28-30 °C**
Temperatura w nocy	**19-23 °C**
Wilgotność	**70-90%**
Woda	**Część wodna** głębokość 2-10 cm
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo, w parach lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki w wodzie**
Miejsce składania jaj	**W wodzie**
Liczba jaj w zniesieniu	**150-2 000**
Zniesienia w roku	**3-4**
Czas do wyklucia	**1-3 dni**
Okres larwalny	**30-60 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Glony i rośliny i gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Brak**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Ranoidea splendida to jedna z największych rzekotek Australii. Samce osiągają około 10 cm, a samice około 11 cm od pyska do kloaki. Ciało jest szerokie i masywne, a palce rąk i stóp mają duże, okrągłe przylgi.

Grzbiet jest oliwkowozielony do jasnozielonego, a brzuch biały. Spód stóp i nóg jest jaskrawożółty, a większość osobników ma na grzbiecie drobne białe lub siarkowożółte plamki, u jednych gęste, u innych nieliczne. Najbardziej charakterystyczną cechą są gruczoły przyuszne, czyli duże wały gruczołowe za oczami: u starszych zwierząt pokrywają one cały wierzch głowy i zwisają nad błoną bębenkową, przez co błona bębenkowa, która poza tym jest niemal tak duża jak oko, jest częściowo zakryta. U *Ranoidea caerulea*, do której gatunek jest bardzo podobny, gruczoły są wyraźnie mniejsze. Młode osobniki nie mają jeszcze dużych gruczołów, dlatego trudniej je od niej odróżnić.

W 2024 roku w naturze znaleziono pierwszego osobnika o niebieskiej skórze. Barwa ta wynika z mutacji, która usuwa żółty pigment (aksantyzm), tak że pozostaje tylko niebieski.

Gatunek opisano w 1977 roku i wcześniej zaliczano go do rodzaju *Litoria*. Dlatego znany jest również jako *Litoria splendida*, a w nowszej literaturze jako *Pelodryas splendida*. Epitet gatunkowy splendida oznacza lśniący lub wspaniały.

Toksyczność skóry: duże gruczoły wydzielają wydzielinę skórną, ale jej toksyczne działanie na człowieka nie zostało udokumentowane. Wydzielinę należy traktować jako biologicznie czynną, tak jak u *Ranoidea caerulea*: myj ręce po kontakcie i wcześniej nie dotykaj oczu ani ust.

Występowanie i środowisko

Ranoidea splendida ma ograniczony zasięg w północno-zachodniej Australii. Żyje w regionie Kimberley w północnej części Australii Zachodniej, a na wschodzie sięga do północno-zachodniej części Terytorium Północnego. Gatunek nie jest znany poza Australią.

Australia nie zezwala na eksport dzikich zwierząt, więc wszystkie osobniki poza tym krajem pochodzą z hodowli.

> **Naturalny zasięg:** Australia.

ŚRODOWISKO

Ranoidea splendida zamieszkuje lasy i otwarte zadrzewienia w skalistym krajobrazie Kimberley. Klimat ma charakter monsunowy: gorąca i bardzo wilgotna pora deszczowa przypada na lato półkuli południowej, a przez resztę roku trwa długa, sucha i ciepła pora sucha.

Gatunek prowadzi nocny tryb życia. W dzień chowa się w jaskiniach i szczelinach skalnych, gdzie powietrze jest chłodniejsze i wilgotniejsze. W tych samych miejscach przetrwa porę suchą. Nocą siedzi na gałęziach, kamieniach i w roślinności w pobliżu wody i poluje.

Żaba dobrze czuje się w pobliżu budynków i często przesiaduje w toaletach, prysznicach i zbiornikach na wodę, które zapewniają wilgotne, zacienione kryjówki. Okres rozrodu przypada prawdopodobnie na porę deszczową. Głos samca to głębokie, powtarzane "crawk-crawk-crawk", bardzo przypominające głos *Ranoidea caerulea*. Zachowania rozrodcze w naturze są słabo poznane.

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o utrzymaniu *Ranoidea splendida* w niewoli jest stosunkowo skąpa. Opisana tu hodowla opiera się na tym, co wiadomo o gatunku, oraz na blisko spokrewnionej *Ranoidea caerulea*, która ma te same rozmiary i podobny tryb życia. Wymiary terrarium zapożyczono od *R. caerulea*.

Para potrzebuje terrarium o wymiarach co najmniej 45 × 45 × 60 cm. Grupa 3-4 zwierząt potrzebuje co najmniej 60 × 45 × 60 cm. Wysokość jest ważniejsza niż powierzchnia dna, ponieważ żaba się wspina. Terrarium musi być całkowicie zamknięte szczelną pokrywą, ale dobrze wentylowane, bo żaba znajdzie każdą szczelinę.

Obsadź je mocnymi, gładkolistnymi i nietoksycznymi roślinami, takimi jak *Monstera*, *Philodendron*, *Epipremnum* i bromelie, bo żaby są ciężkie i niedelikatne. Gałęzie, kora korkowa i płaskie kamienie zapewniają miejsca do siedzenia i kryjówki. Podłożem może być włókno kokosowe lub drobna ziemia, które nie zaszkodzą, jeśli żaba połknie ich trochę. Unikaj żwiru i drobnych kamyków. Rośliny można zostawić w doniczkach ukrytych między korą i kamieniami, aby łatwo je było wymieniać.

Zapewnij żabie kilka ciemnych, chłodnych kryjówek, bo w ciągu dnia odpoczywa. Trzymaj razem tylko osobniki tej samej wielkości, ponieważ duże zjadają mniejsze.

TEMPERATURA

Utrzymuj w terrarium 24-28 °C w dzień i 19-23 °C w nocy. U góry powinno być nieco cieplejsze miejsce, do 30 °C, a niżej chłodniejsze miejsca, aby żaba mogła sama wybierać. Ogrzewaj matą grzewczą sterowaną termostatem, umieszczoną na bocznej ścianie terrarium, albo słabą lampą grzewczą w dobrze wentylowanym terrarium. Umieść źródło ciepła poza zasięgiem żaby, tak aby nie mogła siedzieć bezpośrednio na nim.

Zamontuj jeden termometr u góry, a drugi na dole, ponieważ ciepło gromadzi się wysoko. Temperatura nie może przekroczyć 30 °C. Przegrzanie wysusza żabę i ją stresuje. Zimowanie nie jest potrzebne, ale chłodniejszy i suchszy okres trwający 5-6 tygodni stosuje się do pobudzenia rozrodu (zob. Rozmnażanie).

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza musi być wysoka, 70-90 %, z niewielkim spadkiem w ciągu dnia. Zraszaj terrarium codziennie lub co drugi dzień, najlepiej wieczorem, gdy żaba się budzi. Stała część wodna pomaga utrzymać wilgotność i wtedy zraszanie może być rzadsze. Pozwól podłożu lekko przeschnąć między zraszaniami, aby nie zamieniło się w błoto.

Zraszaj wodą deszczową albo wodą z kranu, która została odchlorowana lub odstała kilka dni. Dobra wentylacja jest równie ważna jak wilgotność, bo zastałe, wilgotne powietrze prowadzi do problemów z drogami oddechowymi i infekcji skóry. Wilgotność nie została udokumentowana dla tego gatunku; wartość opiera się na *Ranoidea caerulea*.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

Ranoidea splendida musi mieć stały dostęp do czystej wody. Najlepsza jest stała część wodna o głębokości 2-10 cm, oddzielona od reszty dna szkłem i silikonem, a filtr biologiczny jak w akwarium utrzymuje wodę w czystości. Zamiast tego można użyć dużej, płytkiej i łatwej do wyjęcia miski.

Z wody musi być łatwo wyjść, np. po gałęziach lub dużych kamieniach. Żaba chętnie siedzi w wodzie i wchłania ją przez skórę. Używaj wody deszczowej albo wody z kranu uzdatnionej przeciw chlorowi lub odstanej kilka dni. Nie używaj wody destylowanej w misce. Często wymieniaj wodę, bo żaba dużo je i odpowiednio dużo brudzi. Nigdy nie używaj w terrarium mydła ani środków czystości, ponieważ płazy wchłaniają substancje przez skórę.

OŚWIETLENIE I UVB

Żaba prowadzi nocny tryb życia i nie potrzebuje silnego światła. Świetlówka w terrarium służy przede wszystkim roślinom, a świetlówki są lepsze od żarówek, które grzeją i wysuszają. Włączaj światło na 12-14 godzin dziennie, z ciemnymi nocami.

UVB jest opcjonalne. Jeśli je stosujesz, źródło musi być słabe (strefa Fergusona 1) i musi być dużo cienia, aby żaba mogła się oddalić. Wymieniaj świetlówkę UVB co sześć miesięcy. Zapotrzebowanie nie zostało zbadane dla tego gatunku i jest zapożyczone od *Ranoidea caerulea*.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Ranoidea splendida zjada żywe świerszcze, muchy, ćmy, dżdżownice i inne owady, które zmieści w pysku. Przyjmuje tylko poruszającą się zdobycz. Mączniki, drewnojady i larwy barciaka to przysmaki podawane w małych ilościach; wybieraj mączniki tuż po linieniu. Młode myszy nie są potrzebne i tuczą żabę.

Dorosłe osobniki karm dwa razy w tygodniu. Młode karm codziennie lub co drugi dzień. Podawaj tylko tyle, ile żaba zje w ciągu 10-15 minut. Oprószaj pokarm preparatem wapniowym i witaminowym, a owady karmowe wcześniej karm zieleniną i ziarnem.

Gatunek łatwo się otłuszcza. Jeśli fałd skórny nad błoną bębenkową zwisa bardziej niż do połowy, żaba dostaje za dużo jedzenia. Jeśli w ogóle go nie widać, żaba jest za chuda. Młode o długości 10-35 mm przyjmują muszki owocowe, małe świerszcze i muchy domowe.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Ranoidea splendida jest spokojna i szybko przyzwyczaja się do niewoli. Większość osobników oswaja się, gdy widzi opiekuna codziennie, ale gatunek prowadzi nocny tryb życia, więc w dzień często siedzi w ukryciu. Poza okresem rozrodu nie jest towarzyski i może być trzymany pojedynczo, w parach lub w grupach podobnej wielkości osobników. Samce głośno nawołują głębokim, powtarzanym "crawk", zwłaszcza gdy rośnie wilgotność, więc terrarium nie powinno stać w sypialni.

Unikaj niepotrzebnego brania do ręki. Skóra jest delikatna, a stres zwiększa ryzyko chorób. Zanim dotkniesz żaby, opłucz ręce z mydła i kremu i zwilż je; jako rękawicy można też użyć czystej foliowej torebki. Potem umyj ręce.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Płeć rozpoznaje się po gardle: samiec ma pomarszczony worek rezonansowy i może mieć ciemne modzele godowe u nasady kciuka, a gardło samicy jest białe, a skóra bardziej napięta. Samce osiągają około 10 cm, a samice około 11 cm, ale sama wielkość nie jest pewną cechą. Młodych osobników nie da się seksować, więc mała grupa 4-5 zwierząt daje największą szansę na obie płcie. Nie udokumentowano, kiedy gatunek osiąga dojrzałość płciową. Cechy płciowe zapożyczono od *Ranoidea caerulea*.

GODY I KOPULACJA

W naturze *Ranoidea splendida* rozmnaża się prawdopodobnie w porze deszczowej. W niewoli rozród pobudza się, przerywając zraszanie na 5-6 tygodni i obniżając temperaturę do około 22 °C, przy 10 cm wody i 10 godzinach światła. Następnie zwierzęta stopniowo wracają do normalnych warunków, a terrarium obficie się zrasza, aby przypominało początek pory deszczowej. Można też użyć komory deszczowej. Samiec obejmuje samicę za przednimi kończynami i zapładnia jaja w trakcie ich składania. Para może odbyć 3-4 zniesienia w roku.

JAJA I KIJANKI

Samica składa jaja w stojącej wodzie, otoczone przezroczystą galaretą. Liczba jaj w zniesieniu nie została udokumentowana dla tego gatunku; u *Ranoidea caerulea* wynosi 150-2000 jaj i wartość w ramce zapożyczono właśnie stamtąd. Nie ma opieki nad potomstwem, więc wyjmij dorosłe osobniki albo przenieś jaja do osobnego zbiornika.

Kijanki żywią się glonami, a w niewoli pokarmem suchym dla ryb akwariowych. Karm codziennie, często wymieniaj wodę i rozdziel je na kilka zbiorników, jeśli jest ich dużo.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

METAMORFOZA

Wyklucie następuje po 1-3 dniach, a kijanki kończą rozwój po około jednym do dwóch miesięcy. Wartości zapożyczono od *Ranoidea caerulea*; dla samego gatunku nie zostały udokumentowane. Pojedyncze kijanki mogą pozostawać w wodzie znacznie dłużej, nawet do roku.

Gdy pojawią się przednie kończyny, kijanka musi łatwo wydostać się z wody. Obniż poziom wody i włóż ukośnie ułożone kamienie, korek lub rośliny pływające, aby mogła wypełznąć i nie utonęła.

ODCHÓW MŁODYCH

Młode tuż po metamorfozie są bardzo małe i trzeba je karmić codziennie muszkami owocowymi i maleńkimi świerszczami oprószonymi wapniem, dopóki nie zaczną przyjmować większego pokarmu. Trzymaj je w wilgotnym terrarium odchowalnym z roślinami i płytką miską z wodą. Sortuj młode według wielkości, bo większe zjadają mniejsze. Tempo wzrostu młodych do rozmiarów dorosłych nie zostało udokumentowane dla tego gatunku.

Zdrowie i częste błędy

Ranoidea splendida jest odporna, ale te same problemy powtarzają się u dużych rzekotek:

- Nadwaga: zbyt dużo pokarmu powoduje fałdy tłuszczu nad oczami i błoną bębenkową oraz skraca życie. Karm oszczędnie i obserwuj fałd nad błoną bębenkową.
- Infekcje skóry: czerwone lub sinawe przebarwienia oraz białe, watowate miejsca, zwłaszcza na brzuchu i wewnętrznej stronie tylnych nóg, są wywoływane przez bakterie i grzyby i wymagają szybkiego leczenia.
- Problemy z drogami oddechowymi przy słabej wentylacji.
- Skurcze lub drżenie nóg to sygnał alarmowy, często związany z niedoborem wapnia i witamin.
- Chytridiomikoza (*Batrachochytrium dendrobatidis*) to śmiertelna choroba płazów. Nigdy nie wypuszczaj żab ani kijanek na wolność i nie przenoś ich między miejscami.

Zdrowa żaba jest masywna i umięśniona i ma duży apetyt. Chora żaba częściej siedzi na dnie i wydaje się szczupła. Zwróć się do weterynarza znającego się na płazach i odizoluj zwierzę, jeśli źle się czuje.

Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.

Pełny poradnik z mapą i aktualizacjami: herpy.org/pl/zaby/ranoidea-splendida